
EERSTELIJNS-ICT-MARKT MOET SNEL IN BEWEGING KOMEN

'Als je nu de regie niet pakt, is straks je kans verkeken'

Willen huisartsen hun centrale positie in de zorg behouden? Willen zij invloed hebben op hoe hun werkomgeving er straks uitziet? Dan is het hoog tijd om in beweging te komen en de regie te voeren over de digitalisering van de zorg. Dat zegt Quintus Bosman, senior adviseur bij Nictiz en medeauteur van de whitepaper 'Toekomst digitalisering eerstelijnszorg Huisartsen'.

CHRISTIE MANINTVELD
CHRISTIE@M-T-O.NL

Quintus Bosman: 'Als je niets doet is op een dag je kans om invloed uit te oefenen voorbij'

De whitepaper van Nictiz gaat in op de vraag of er een probleem is met ICT in de eerstelijnszorg (het antwoord luidt 'ja, en het is urgent') en welke oplossingsrichtingen denkbaar zijn (zie de figuur). Quintus: 'We horen al jaren dat de ICT-markt in de eerste lijn op slot zit. Er zou sprake zijn van een versnipperde vraag, te veel aanbieders en oplossingen, te weinig geld en kennis en te weinig ca-

zozeer: "Hoe lossen we een probleem op?", maar meer: "Wat is er eigenlijk aan de hand?"

Nog niet klaar voor de digitale toekomst

'Uit gesprekken met onder andere individuele zorgverleners, zorggroepen, koepels en ICT-leveranciers komt naar voren dat er veel op de eerste lijn afkomt. Zorginhoudelijk ligt er steeds

toekomst en er staan steeds meer systemen naast elkaar. Het ontbreken van een gezamenlijke ICT-strategie in de eerste lijn ondermijnt de positie van de huisarts.'

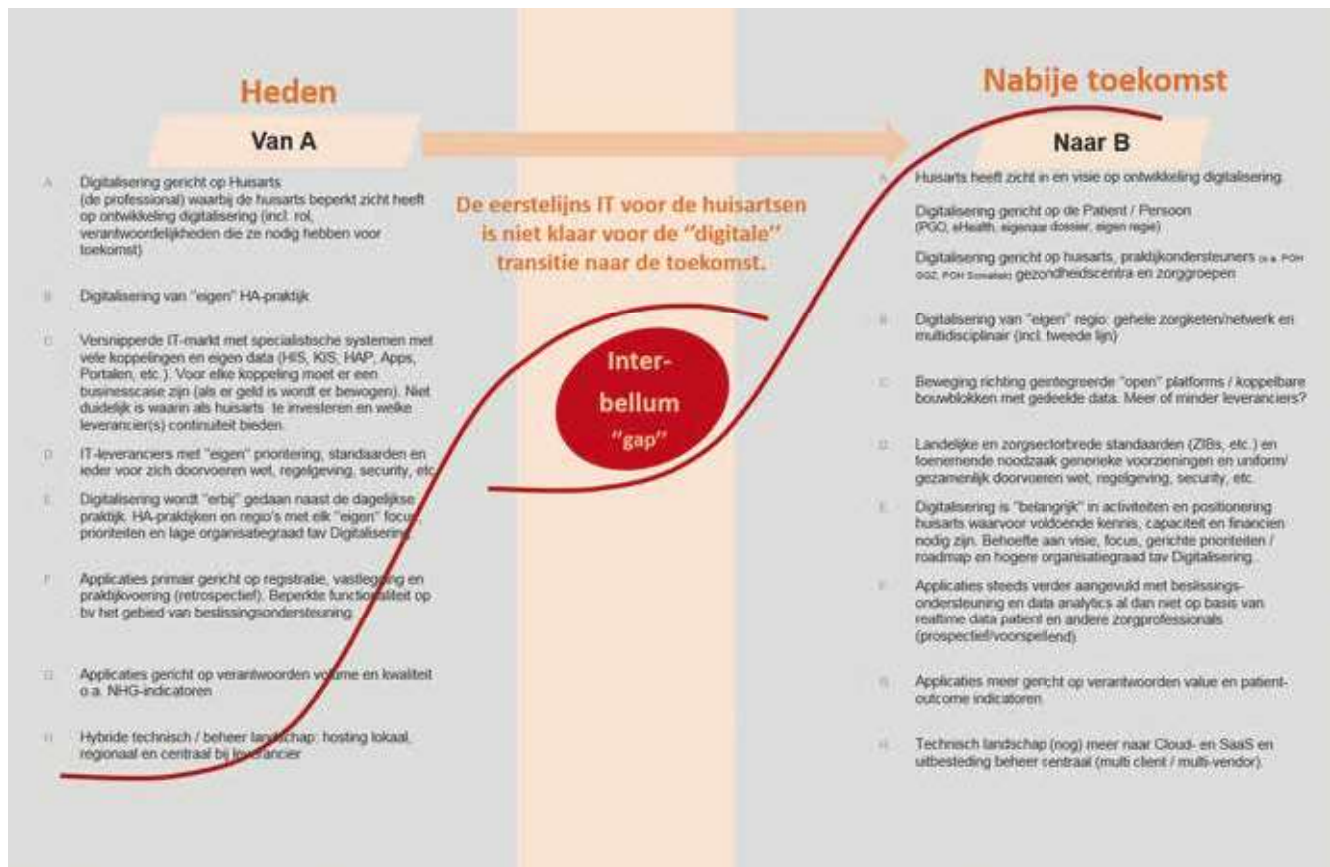
Er zijn meerdere wegen...

De whitepaper beschrijft twee wegen die de eerste lijn kan bewandelen om haar ICT-positie te versterken. Quintus licht toe: 'De eerste mogelijkheid is op regioniveau met de eerstelijnspartijen een gezamenlijke oplossing kiezen. Je vraagt je samen af hoe je de zorg gaat organiseren en wat je daarbij precies gaat gebruiken. Zoals altijd met standaardisatie lever je een deel van je eigen vrijheid in. Je wilt samen dingen op een efficiënte manier doen. Dat betekent dat je het gezamenlijke belang boven je eigen belang moet stellen. En de tweede mogelijkheid is dat je zegt: het is te moeilijk, dat krijgen wij als eerstelijnspartijen niet voor elkaar. Ga dan het gesprek aan met een financieel krachtige, tweedelijnspartij en

'ZORG DAT JE EEN STEM HEBT EN DAT NIEUWE PROCESSEN IN JOUW MANIER VAN WERKEN PAssEN'

paciteit voor vernieuwing. Het gevaar daarvan is dat huisartsen digitaal gaan achterlopen en qua informatievoorziening niet goed kunnen inspelen op de veranderende maatschappij en ontwikkelingen in de zorg. Nictiz heeft veel contacten in de eerste lijn en we hebben met allerlei partijen gesproken. De centrale vraag was niet

meer op het bord, maar ook als het gaat om samenwerking, communicatie en het delen van informatie liggen er forse uitdagingen. Daarin speelt ICT onvermijdelijk een grote rol. Wat we tegelijkertijd vaststellen, is dat ICT enorm versnipperd is in de eerste lijn. Er zijn geen pasklare oplossingen om het hoofd te bieden aan de digitale

zoek samen naar een integrale oplossing. Dan heb je als eerste lijn via die samenwerking een stem in de ontwikkelingen.'

Afwachten maakt afhankelijk

'Als je niets doet en zelf niet met wensen en oplossingen komt, plaats je jezelf in een afhankelijke positie en wordt je op een dag geconfronteerd met digitale processen die niet op het werk van de huisarts aansluiten. Dan is je kans om invloed uit te oefenen voorbij. De tweede lijn heeft in de afgelopen vijf jaar ongelofelijk geïnvesteerd in systemen en digitalisering. De oplossing voor het ICT-probleem van de huisarts zou kunnen zijn: gebruikmaken van de systemen die voor de tweede lijn zijn ontwikkeld. Wacht je tot je voor een dergelijk blok staat of wil je zelf meedenken nu het nog kan?'

De digitalisering gaat door

'Het is goed om je te realiseren dat de keuze "Ik doe helemaal niet mee" niet bestaat. Digitalisering gaat hoe dan ook door. Je moet je patiënten nu een-

De digitalisering van de eerste lijn bevindt zich in een 'interbellumfase'

maal digitaal toegang geven, je moet digitaal gegevens kunnen leveren aan samenwerkingspartners en aan de AVG voldoen. Hoe je dat precies gaat doen, kun je wel kiezen. Zorg dat je een stem hebt en dat nieuwe processen in jouw manier van werken passen. Dat lukt je niet als individuele

uit de sector zelf komen. Dat is het sterkst. Om de beweging te bewerkstelligen moeten mensen zich wel bewust zijn van het probleem, het onderkennen en een richting kiezen. Daarna kun je aan de slag met het zoeken naar concrete oplossingen. Deze whitepaper zie ik als een stevige kreet:

'DE CENTRALE VRAAG IS: "WAT IS ER EIGENLIJK AAN DE HAND?"'

zorgverlener, maar wel door regionaal de krachten te bundelen.'

Whitepaper is stevige kreet

De whitepaper schetst de vijf belangrijkste problemen in de ICT-markt in de eerste lijn en stelt een aantal oplossingsrichtingen voor. 'Deze oplossingsrichtingen zijn niet volledig en geven een aanzet tot de discussie en activiteiten die nodig zijn om de verandering in gang te zetten. De ontwikkeling moet

"Er moet iets gebeuren!". Het stemt mij positief dat ik al veel reacties uit het veld heb gekregen. Partijen herkennen zich in het stuk, zijn het niet altijd met alles eens, maar onderschrijven de keuzen waar we voor staan.' ■

U kunt de whitepaper downloaden via <https://www.nictiz.nl/whitepapers/toekomst-digitalisering-eerstelijnszorg-huisartsen/>